

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lutego 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Kwaśniewski

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie ze skargi R. F.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem

Sądu Okręgowego w P. z dnia 24 października 2009 r.,

sygn. akt II Ca (...)

w sprawie z wniosku S. S.

przy uczestnictwie T. S. i R. F.

o podział majątku wspólnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 18 lutego 2010 r.,

zażalenia uczestniczki postępowania R. F.

na postanowienie Sądu Okręgowego w P.

z dnia 7 września 2009 r., sygn. akt XV Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w P. postanowieniem z dnia 7 września 2009 r. odrzucił skargę uczestniczki postępowania R. F. o wznowienie postępowania w sprawie o podział majątku wspólnego jako nieopartą na ustawowej podstawie wznowienia.

W zażaleniu na to postanowienie skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i uwzględnienie skargi o wznowienie postępowania ewentualnie o

uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający przepisom art. 401- 404 k.p.c. nie oznacza oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli już z samego jej uzasadnienia wynika, że podnoszona podstawa nie zachodzi. Taka skarga, nie oparta na ustawowej podstawie wznowienia, podlega odrzuceniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1999 r., II UKN 174/99, OSNP 2001, nr 4, poz. 133).

Artykuł 401 pkt 2 k.p.c. uzależnia dopuszczalność wznowienia od występowania związku pomiędzy naruszeniem przepisów prawa, a pozbawieniem strony możliwości działania, jako przesłanki wznowienia. Strona zostaje pozbawiona możliwości działania tylko wtedy, gdy znalazła się w takiej sytuacji, która uniemożliwia, a nie tylko utrudnia lub ograniczyła popieranie przed sądem dochodzonych żądań (uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1999 r., II UKN 174/00, OSNP 2001, nr 4, poz. 133). Taka zaś sytuacja nie miała miejsca w przedmiotowej sprawie, na co zresztą zwrócił uwagę pełnomocnik uczestniczki wskazując w zażaleniu, że nie była ona pozbawiona możliwości brania udziału w postępowaniu. Przedmiotem działu, od złożenia wniosku było gospodarstwo rolne położone w K. w skład którego wchodziły działki nr 268, 254, 288 i 274 o pow. 13,83 ha objęte księgą wieczystą nr 3573. Przy dziale złożonym, nieprecyzyjne oznaczenie jego przedmiotu, nie mogło oznaczać, że skarżąca była pozbawiona instancji sądowej.

Możliwość wznowienia postępowania na podstawie art. 403 § 2 jest uzależniona od zaistnienia łącznie trzech przesłanek:

- wykrycia po uprawomocnieniu się wyroku nowych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które istniały w toku postępowania, ale nie zostały w nim powołane,
- możliwości ich wpływu na wynik sprawy,
- niemożności skorzystania z nich przez stronę w poprzednim postępowaniu.

Ocena, że strona nie mogła w poprzednim postępowaniu powołać określonych okoliczności faktycznych i środków dowodowych, powinna być, w świetle stanowiska judykatury, dokonywana według wzorca obiektywnego. Obowiązkiem strony powołującej się na nowe dowody, jako na przesłankę skargi o wznowienie postępowania, jest oznaczenie okoliczności faktycznych, które za pomocą środka dowodowego zamierza

wykazać. Sąd nie może bowiem samodzielnie rekonstruować zakresu okoliczności faktycznych, których wykazaniu ma służyć przeprowadzenie wnioskowanego w skardze dowodu (zob. postanowienie SN z dnia 18 kwietnia 2007 r., V CZ 28/07, niepubl.). Skarżąca nie dopełniła tego wymagania.

Poza tym skarga o wznowienie postępowania nie może opierać się na zarzucie wadliwej oceny dowodów i okoliczności faktycznych w sprawie, której dotyczy skarga (postanowienia SN: z dnia 22 maja 2003 r., IV CKN 163/01, niepubl. i z dnia 5 września 2003 r., II CO 14/03, niepubl.).

W postanowieniu z dnia 4 kwietnia 2007 r. (V CZ 25/27, niepubl.), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że nawet wadliwość orzeczenia wynikająca z obrazy prawa materialnego nie może być kwalifikowana jako ustawowa podstawa wznowienia postępowania, a do tego w istocie zmierzała uczestniczka. Wskazanie przez skarżącą, że przepisy przyjęte za podstawę orzeczenia zostały następnie inaczej zinterpretowane w dokumencie Rządowego Centrum Legislacji nie uzasadnia wznowienia postępowania na podstawie art. 403 § 2 k.p.c. (por. postanowienie SN z dnia 4 stycznia 2007 r., V CZ 109/06, niepubl., oraz postanowienie SN z dnia 29 stycznia 2008 r., IV CZ 2/08, niepubl.).

Nie można przyjąć istnienia ustawowej podstawy wznowienia postępowania w sytuacji, gdy zainteresowana dowiedziała się ze środków masowego przekazu, w tym przypadku z pisma Rządowego Centrum Legislacji z dnia 21 maja 2009 r., że prawo wspólnotowe nie ma zastosowania w sprawie o podział majątku, dział spadku czy zniesienie współwłasności. Odmienna ocena prawna nie jest ani środkiem dowodowym ani okolicznością faktyczną. Przede wszystkim jednak, jak wynika z uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 24 października 2006 r. Sąd rozstrzygając sprawę zastosował prawo polskie.

Z tych względów zażalenie podlega oddaleniu (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).